

רע"פ 6620/23 - אירית גמליאל נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 6620/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשת: אירית גמליאל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים ב-עפ"ג 48407-10-22 ו-ע"פ 14713-12-22 מיום 17.7.2023 שניתן על ידי השופטים ד' כהן-לקח, ד' גדעוני ו-ע' אבמן-מולר; בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר

בשם המבקשת: עו"ד טלי חזום

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ד' כהן-לקח, ד' גדעוני ו-ע' אבמן-מולר) ב-עפ"ג 48407-10-22 ו-ע"פ 14713-12-22 מיום 17.7.2023, במסגרתו התקבל בחלקו ערעור המשיבה על גזר הדין ונדחה ערעור המבקשת על הכרעת הדין וגזר הדין של בית משפט השלום בירושלים (השופט א' סלע) ב-ת"פ 56256-11-15 מהימים 9.9.2021 ו-24.10.2022, בהתאמה.

2. בתמציתית ותואר, כי נגד המבקשת וחמישה מעורבים נוספים הוגש כתב אישום מתוקן בשנית המונה חמישה אישומים, כאשר שלושה מהם - הראשון, השלישי והרביעי, רלוונטיים למבקשת. על פי האישום הראשון, המבקשת הייתה

שותפה להפעלתן, החזקתן וניהולן של דירות הימורים, ובהמשך להפעלתן, ניהולן והחזקתן של מועדון הימורים. בתוך כך, המבקשת נכחה תדיר בדירות ובמועדון, הייתה אחראית על תפעולם, והתחלקה ברווחים שהניבו עם נאשם 1. בגין מעשים אלה יוחסו למבקשת עבירה של ארגון ועריכת משחקים אסורים לפי סעיף 225 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ועבירה של החזקת מקום משחקים אסורים וניהולו לפי סעיף 228 רישה לחוק. על פי האישום השלישי, אגב סכסוך כתוצאה ממשחקי הימורים תקפו המבקשת והנאשמים הנוספים, ביום 30.6.2015, אדם המכונה "זהר" במכות ובעיטות בגופו ובצלעותיו. המבקשת הייתה מיוזמות המפגש בו הותקף זהר, והטיחה בו במהלכו את דבר חובותיו למועדון. בגין מעשים אלה יוחסו למבקשת עבירות של סחיטה בכוח, לפי סעיף 427(א) רישה לחוק; ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 380 יחד עם סעיף 382(א) לחוק. באישום הרביעי יוחסה למבקשת עבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישה לחוק.

3. המבקשת הורשעה, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות אשר יוחסו לה. בגזר הדין, בית משפט השלום עמד בין היתר על הערכים המוגנים בהם המבקשת פגעה במעשיה, והתחשב בחלקה של המבקשת בביצוע העבירות שבהן הורשעה. בהתחשב בכך, נקבע, כי מתחם העונש ההולם בעניינה של המבקשת הוא בין 12 חודשי מאסר בפועל ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. בגזירת העונש בגדרי המתחם, בית משפט השלום שקל, בין היתר, את העובדה כי המבקשת נעדרת עבר פלילי; את כך שהביעה חרטה על מעשיה; את הזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות; ואת השינויים שחלו בחייה של המבקשת, ובכללם שינויים הקשורים לחייה האישיים והחברתיים. בהמשך לכך, נקבע כי המבקשת השתקמה וכי קיים סיכוי ממשי שהליך השיקום יימשך באופן המצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש בהתאם לסעיף 40 לחוק. לבסוף, נגזר על המבקשת עונש של 7 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל תעבור אחת מהעבירות בהן הורשעה, עבירת רכוש, אלימות או איומים, למשך 3 שנים; קנס בסך 3,000 ש"ח; פיצוי בסך 4,000 ש"ח; וצו מבחן למשך שנה.

4. ערעור המבקשת על הכרעת הדין וגזר הדין - נדחה; ומנגד ערעור המדינה על גזר הדין התקבל בחלקו. בית המשפט המחוזי עמד על הזהירות הרבה שבה יש לנקוט בהפעלת החריג הקבוע בסעיף 40 לחוק, ועל הצורך באיזון מידתי בין שיקולי שיקום לשיקולי הלימה והרתעה. בהתאם לכך, ולאחר בחינת כלל הנסיבות הצריכות לעניין, נקבע כי לא היה מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בעניינה של המבקשת בהיקף שבו חרג בית משפט השלום, וכי גם המתחם גופו היה מקל יתר על המידה. בפרט, נקבע כי לא היה מקום לקבוע עונש מאסר בפועל על דרך של עבודות שירות חלף ריצוי עונש מאסר מאחורי סוגר ובריא. בית המשפט המחוזי החליט להתערב בעונש המאסר שנגזר על המבקשת ולהעמידו על 15 חודשי מאסר בפועל, כאשר יתר רכיבי גזר הדין שקבע בית משפט השלום נותרו על כנם למעט צו המבחן אשר בוטל.

5. מכאן הבקשה שלפניי המופנית כלפי חומרת העונש, ולצידה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל. המבקשת טוענת, בין היתר, כי הפער החריג בין העונשים שנגזרו בערכאות קמא מצדיק את התערבות בית משפט זה; כי נוכח חלוף הזמן המשמעותי ונסיבותיה האישיות של המבקשת, יש מקום להתערב בעניינה מ-"שיקולי צדק"; וכי בית המשפט המחוזי לא הקנה משקל מספק לשיקולי שיקום.

6. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, כאשר מתעוררים בנסיבות העניין שיקולי צדק ייחודיים או כשנגרם עיוות דין (רע"פ 5877/22 אלקיס נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.10.2022)). כמו כן, בקשת רשות ערעור על חומרת העונש תתקבל רק במקרים נדירים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 6521/23 חוצ'ניסקי נ' מדינת

ישראל, פסקה 7 (10.9.2023)). בבקשה שלפניי כלל לא נטען לסוגיה משפטית עקרונית; אף לא מצאתי כי עולה ממנה חשש לעיוות דין.

7. כפי שנקבע לא אחת, אם התוצאה העונשית הסופית הולמת את חומרת המעשים שבבסיס ההרשעה, עצם קיומו של פער בחומרת העונש בין הערכאה הדיונית לערכאת הערעור אינו מצדיק, כשלעצמו, מתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי" (ראו רע"פ 5155/23 ריף נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.7.2023)). במקרה דנן, בית המשפט המחוזי נתן דעתו לכלל הנסיבות הרלוונטיות ובכללן לחומרת העבירות ולהישנותן - שכן, המבקשת הורשעה בשני מעשי סחיטה נפרדים כלפי שני נפגעים שונים. בנסיבות אלה, בית המשפט המחוזי איזן נכונה בין שיקולי שיקום לשיקולי הלימה והרתעה, ובדין סבר שמקרה זה מחייב עונש מאסר מאחורי סוגר ובריח.

8. כמו כן, לא מצאתי כי יש ממש בטענת המבקשת הנסמכת על שיקולי צדק. החרג שנקבע ב-ע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל (29.12.2015) שמור למקרים נדירים ויוצאי דופן (ראו והשוו רע"פ 5308/18 ג'בארין נ' מדינת ישראל - אגף המכס והמע"מ (18.7.2018)). יצוין, כי במקרה שבו ראיתי להקל בעונש בהתבסס על החרג האמור, הוגשה חוות דעת רפואית שעוררה חשש כי חיי המערער באותו עניין יתקצרו במידה ניכרת כתוצאה מריצוי מאסר ממושך בפועל (ראו ע"פ 5703/22 בן ציון נ' מדינת ישראל פסקה 13 (9.11.2022)). ואילו בענייננו, חלוף הזמן, כמו גם נסיבותיה האישיות של המבקשת, אינם מכניסים את המקרה בגדר החרג המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, ובדין נשקלו כנסיבות מקילות בלבד בגדרי המתחם שנקבע. לבסוף, יובהר כי אף אם ניתן לומר כי העונש שהושת על המבקשת אינו עונש קל, אין הדבר עולה כדי עיוות דין המצדיק התערבות חריגה בגלגול שלישי.

9. משאלה הם פני הדברים, לא מצאתי להורות על הזמנת תסקיר עדכני מטעם שירות המבחן.

10. הבקשה נדחית אפוא. ממילא מתייתרת גם הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל.

ניתנה היום, ד' בתשרי התשפ"ד (19.9.2023).

ש ו פ ט